

Ny lag om bostadsanpassningsbidrag

Till civilutskottet

Civilutskottet beslutade den 8 mars 2018 att ge socialutskottet tillfälle att senast den 20 mars 2018 yttra sig över proposition 2017/18:80 och motioner i de delar som berör socialutskottets beredningsområde.

Socialutskottet har beslutat att yttra sig över propositionen i de delar som rör socialutskottets beredningsområde och över motion 2017/18:3978 av Ola Johansson (C) yrkande 1 som handlar om utökad rätt till bidrag för bostadsanpassning.

Socialutskottet anser att civilutskottet bör tillstyrka propositionen i de delar som rör socialutskottets beredningsområde och avstyrka motionsyrkandet.

I yttrandet finns en avvikande mening (SD, C).

Utskottets överväganden

Propositionen

Av propositionen (s. 31) framgår att Boverket, vars förslag ligger till grund för propositionen, föreslår att bostadsanpassningsbidrag även ska kunna lämnas för åtgärder som värnar integriteten för personen med funktionsnedsättning och andra hushållsmedlemmar. Boverket konstaterar att det finns kommuner som redan i dag lämnar bidrag för integritetsskapande åtgärder, men att hälften av de kommunala handläggarna upplever problem kring hur ärenden om bostadsanpassningsbidrag för att värna integriteten ska bedömas. De kommunala handläggarna lyfter fram gränsdragningsproblem mellan integriteten för personen med funktionsnedsättning och arbetsmiljön för dennes personliga assistenter, och hur kopplingen mellan integritetsskapande åtgärder och funktionsnedsättningen kan se ut. Det finns även osäkerhet om hur man ska hantera frågan om avskildhet för övriga familjemedlemmar. Boverket bedömer att bidrag för vissa integritetsskapande åtgärder bör kunna lämnas, för att underlätta för sökande vars hem också är en arbetsplats för utomstående.

Regeringen gör bedömningen att Boverkets förslag inte bör genomföras. Regeringen anser att förslaget saknar nödvändig tydlighet på flera punkter. I sina remissvar menar kommunerna att det skulle bli svårt att avgöra hur omfattande en sådan åtgärd kan vara, beroende på vilken bostad som sökanden bor i, anför regeringen. Om kommunerna beviljar bostadsanpassningsbidrag för en utbyggnad av ett småhus, är det en åtgärd som inte är möjlig i de fall sökanden bor i en hyreslägenhet. Här uppstår enligt regeringen frågor kring hur kommunen vidare ska hantera ärendet om sökanden har ett styrkt behov av åtgärder för att värna integriteten men dessa åtgärder inte kan utföras.

Vidare har kommunerna framfört att det är svårt att avgöra vilka skäl för ökad integritet som ska anses vara giltiga och vem som ska kunna styrka behovet. Regeringen instämmer i synpunkten att det är svårt att utifrån lagförslaget få stöd i hur ärendet om integritetsskapande åtgärder ska bedömas. Förslaget riskerar att öka skillnaden mellan kommunerna i hur ärenden beslutas.

Motionen

I motion 2017/18:3978 av Ola Johansson (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om utökad rätt till bidrag för bostadsanpassning så att även vissa utrymmen för insatser med personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade kan omfattas, för att värna den personliga integriteten och familjemedlemmars integritet. Vid en funktionsnedsättning som innebär insatser av flera personer under en stor del av dygnet i den egna bostaden kan det enligt motionären vara motiverat att

bidrag kan beviljas för anordnande av vissa utrymmen åt de personer som anlitas för att utföra assistansen. När regeringen avvisar Boverkets förslag uppstår en risk att kommuner som i dag ger denna typ av stöd kommer att avslå framtida ansökningar med hänvisning till regeringens agerande.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill i detta sammanhang inledningsvis lyfta fram att riksdagen nyligen har godkänt ett nytt mål och en ny inriktning för funktionshinderspolitiken (prop. 2016/17:188, bet. 2017/18:SoU5, rskr. 2017/18:86). Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i fråga om levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas. Genomförandet av funktionshinderspolitiken ska inriktas mot de fyra områdena

- principen om universell utformning
- befintliga brister i tillgängligheten
- individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- att förebygga och motverka diskriminering.

Som framgår ovan föreslår Boverket, vars förslag ligger till grund för propositionen, att bostadsanpassningsbidrag även ska kunna lämnas för åtgärder som värnar integriteten för personen med funktionsnedsättning och andra hushållsmedlemmar. I likhet med regeringen anser socialutskottet att detta förslag saknar nödvändig tydlighet på flera punkter och delar därför regeringens bedömning att förslaget inte bör genomföras.

Sammanfattningsvis anser således socialutskottet att civilutskottet bör tillstyrka propositionen i de delar som rör socialutskottets beredningsområde och avstyrka motion 2017/18:3978 av Ola Johansson (C) yrkande 1.

Stockholm den 20 mars 2018

På socialutskottets vägnar

Emma Henriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Henriksson (KD), Anna-Lena Sörenson (S), Lennart Axelsson (S), Katarina Brännström (M), Catharina Bråkenhielm (S), Amir Adan (M), Mikael Dahlgvist (S), Anders W Jonsson (C), Jan Lindholm (MP), Kristina Nilsson (S), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Karin Rågsjö (V), Hans Hoff (S), Ann-Britt Åsebol (M), Christina Östberg (SD), Bengt Eliasson (L) och Thomas Finnborg (M).

Avvikande mening

Ny lag om bostadsanpassningsbidrag (SD, C)

Anders W Jonsson (C), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD) anför:

Vid en funktionsnedsättning som innebär insatser av flera personer under en stor del av dygnet i den egna bostaden kan det enligt vår mening vara motiverat att bidrag kan beviljas för anordnande av vissa utrymmen åt de personer som anlitas för att utföra assistansen. När regeringen avvisar Boverkets förslag uppstår en risk att kommuner som i dag ger denna typ av stöd kommer att avslå framtida ansökningar med hänvisning till regeringens ställningstagande. Vi anser därför att regeringen bör se över frågan om utökad rätt till bidrag för bostadsanpassning så att även vissa utrymmen för insatser med personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade kan omfattas, för att värna den personliga integriteten och familjemedlemmars integritet.

Sammanfattningsvis anser vi således att civilutskottet bör tillstyrka motion 2017/18:3978 av Ola Johansson (C) yrkande 1.